

fal a templom K-i végéhez tartozott. Takács Melinda a kisedett törmelékből néhány ép téglát és tetőcserepet, valamint egy faragott mészkő oszlopfőtöredéket mentett meg, amelyeket a szekszárdi múzeumba szállítottunk.

K. NÉMETH ANDRÁS – ÓDOR JÁNOS GÁBOR

279. Lázi határa

(Győr-Moson-Sopron megye) Ó, Ró, Á

2009 decembere és 2010 májusa között kiterjedt terepbejárásokat folytattunk a Nabucco gázvezeték dunántúli és Pest megyét érintő szakaszán, összesen 205 km hosszúságban, a nyomvonal 100-100 m-es szélességében. A téli idényben végzett terepbejárás során általában jó megfigyelési viszonyok között tudtunk vizsgálni, összesen 184 régészeti lelőhelyet azonosítottunk.

Lázi határának D-i részén a Kender-földön nyilvánított, intenzív lelőhely-együttes környékét vizsgáltuk meg. Ezenkívül még három új lelőhely került elő a falutól DNy-ra: *Kender-föld II.*, *Páskum II.*, *Nagylegelő* (KÖH 74223, 74225, 74277).

REMÉNYI LÁSZLÓ – STIBRÁNYI MÁTÉ

280. Levél, Tízholdasok

(KÖH 74397)

(Győr-Moson-Sopron megye) U, A, Á

2009 decembere és 2010 májusa között kiterjedt terepbejárásokat folytattunk a Nabucco gázvezeték dunántúli és Pest megyét érintő szakaszán, összesen 205 km hosszúságban, a nyomvonal 100-100 m-es szélességében. A téli idényben végzett terepbejárás során általában jó megfigyelési viszonyok között tudtunk vizsgálni, összesen 184 régészeti lelőhelyet azonosítottunk.

Levél határában 13 lelőhelyet vizsgáltunk, ebből egy helyszínen korábban nem volt ismert lelőhely; most nagy kiterjedésű, intenzív lelőhelyet lokalizáltunk, több korszak leletanyagával.

REMÉNYI LÁSZLÓ – STIBRÁNYI MÁTÉ

281. Lébény határa

(Győr-Moson-Sopron megye) Ó, Á

2009 decembere és 2010 májusa között kiterjedt terepbejárásokat folytattunk a Nabucco gázvezeték dunántúli és Pest megyét érintő szakaszán, összesen 205 km hosszúságban, a nyomvonal 100-100 m-es szélességében. A téli idényben végzett terepbejárás során általában jó megfigyelési viszonyok között tudtunk vizsgálni, összesen 184 régészeti lelőhelyet azonosítottunk.

Lébény É-i határában nyolc lelőhelyet keresztezett a nyomvonal; köztük a *Bille-dombot* (KÖH 24343), ahol a domb DK-i, még nem elbontott részén halad keresztül. Öt lelőhelyet itt is újonnan sikerült lokalizálnunk: *Köleszi-dűlő I-III.*, *Gyopáros-dűlő I-II.* (KÖH 74379, 74383, 74385, 74387, 74389).

REMÉNYI LÁSZLÓ – STIBRÁNYI MÁTÉ

282. Létavértes, Első-forduló

(KÖH 62604)

(Hajdú-Bihar megye) B, Szk

A MOL gázvezeték tervezett nyomvonala és védőövezete érintette a lelőhelyet, melyen a Hajdú-Bihar Megyei Múzeumok Igazgatósága régészeti megelőző feltárást végzett.

A terület a Nyírség és az Érmellék találkozásának vonalán terül el, amely a Nyírség D-i részéhez, a Ligetalja legdélebbi részéhez tartozik. Talajgenetikai szempontból a kutatott területen humuszos és csernozjom jellegű homok található, megszakítva réti talajokkal. A lelőhely a székelyhídi országút D-i oldalán lévő széles, É-D irányú háton található. A megelőző feltárást két ütemben, 2009. november 24. és december 11., valamint 2010. március 22. és április 2. között végeztük el. Összesen 3510 m²-t humuszoltunk le, nagyjából 6 m szélességben és 500 m hosszan. Az 1 m-t is meghaladó humusztakaró eltávolítása után 131 objektumot tártunk fel és dokumentáltunk, melyekhez 134 stratigráfiai egységet rendeltünk.

A feltárt objektumok közül számos természeti jelenségnek bizonyult. A területen a legkorábban a *kora bronzkorban* (*Makó-kultúra*) telepedtek meg, amit néhány igen gazdag kerámia és állatcsont leletanyagú gödör jelzett. Egyikükben a gödör aljába helyezett, de a ránehezülő föld nyomásától összeroppant edények és azok ételtartalma (kisebb szárnyas csontok), valamint a melléjük helyezett húsokhoz tartozó csontok is jól elkülöníthetők voltak egymástól. Az edénykupaconként külön-külön felszedett, viszonylag nagyméretű edénytöredékekből szinte bizonyosan összeállíthatóak lesznek a kultikus célból a gödörbe helyezett edények.

Néhány *középső vaskori* (Kr. e. 7-6. századi, *feltehetőleg szkíta*) objektum – gödrök és egy szabadtéri kemence – olyan magasan feküdtek, hogy a mélyszántás megsemmisítette őket, csak az objektumok alsó 10-20 cm-nyi részét sikerült megmentenünk. A szabadon álló kemence épített boltozatának indítása és vörösre átégett platnija jól dokumentálható volt. A jobb hőtartás végett a platni alá két rétegben kerámiatöredékeket terítettek szét, amelyek a restaurálás során reményeink szerint szintén ép, vagy majdnem ép edényekké egészíthetők majd ki. A két települési horizont között egy jó 1 m vastag feltöltési réteget figyeltünk meg, amelyet a terület több, mélyebben fekvő részén is sikerült szondával vagy kutatóárokcal megtalálnunk. A planírozási réteg érezhetően megmozgatott földből állt, ami rendkívüli mértékben tele volt állatjáratokkal és csak elszórtan, egymástól horizontálisan és vertikálisan is igen távoli pontjairól került elő elenyésző mennyiségű kerámiatöredék (főleg kora bronzkori, de volt kevés vaskori is) vagy állatcsont. A feltételezést a közeli Kokad, Tag-birtok lelőhelyen észlelt hasonló megfigyelés is alátámasztja. Egy igen ritkás elrendezésű, meglehetősen szerény leletanyagú település néhány objektumát sikerült tehát felfedni a kutatással, de lakóépületeket nem találtunk.